

Què ha passat amb la guardiola de les pensions?

- Actualitat - Articles opinió -

Date de mise en ligne : divendres 26 de gener de 2018

CGTCatalunya.cat

Què ha passat amb la guardiola de les pensions?

No és absurd afirmar que no hi ha diners per a les pensions públiques i oferir desgravaments a les contribucions a les pensions privades?

La guardiola de les pensions s'ha buidat. I aprofitant l'ocasió, tornen una vegada més sobre el tema de la crisi de les pensions i, com no, sobre la recomanació que es facin pensions privades. Han observat que aquesta campanya s'intensifica sempre a cap d'any, quan les persones que tenen estalvis busquen com col·locar-los pagant el mínim d'impostos? I, clar, existeixen desgravaments fiscals per a les pensions privades. No és absurd afirmar que no hi ha diners per a les pensions públiques i oferir desgravaments a les contribucions a les pensions privades? Solament això ens havia de fer sospitar que alguna cosa estrany, per usar paraules suaus, s'oculta després del tema de les pensions.

S'està acabant la guardiola de les pensions. No era para això precisament pel que s'havia establert la guardiola? Perquè quan les cotitzacions no bastessin es poguessin pagar igualment les pensions? Per què llavors tanta alarma? Si de debò està tenint lloc una 'recuperació', haurien de recuperar-se les cotitzacions i la guardiola. Però clar, com la recuperació, suposant que sigui real, té lloc amb una gran precarietat laboral i salaris de misèria, no es recuperen les contribucions a la Seguretat Social. Aquí està, per tant, un primer element que cal plantejar: millorar els salaris i l'estabilitat laboral i no plorar com plañideras perquè els jubilats viuen massa anys. Encara que desaparegui la guardiola, les contribucions normals segueixen i, si els salaris fossin decents, de la mateixa forma que en molts altres anys amb les contribucions, podrien finançar-se les pensions.

Però totes les ocasions són bones per tornar una vegada més al tema de la insostenibilitat de les pensions: hi ha massa vells i viuen massa anys no s'atreveixen a dir-ho així però és el que es trasluce del seu tractament del tema, i no hi ha diners per mantenir-los. És un argument totalment fals en totes les seves facetes. Com es distribueix la riquesa d'un país per pagar les despeses col·lectives? Qui decideix quines despeses es financen i quins no? Qui decideix que és millor finançar l'Exèrcit, certes infraestructures, les ambaixades o el rescat bancari que mantenir als ancians?

Si tots aquests aspectes i molts uns altres es financen a través dels impostos, per què no les pensions? Si no arriba amb les cotitzacions, per què no es poden finançar les pensions amb impostos, com tots els altres despeses col·lectives d'una societat?

En un moment de la nostra història es va decidir que les pensions públiques es financessin solament amb les contribucions dels treballadors en actiu. El que fa que les pensions no siguin més que transferències entre treballadors. És una forma, però no l'única. De manera que la resta de la població, especialment aquells que obtenen beneficis de les empreses, no participa per res a mantenir a aquells que han produït la riquesa que ha fet que el país arribi on està ara.

Arguments falsos

El tema està replet d'arguments falsos. Com a mostra, un que hagués de fer sonrojar als economistes que, no obstant això, ho usen sense descans. Es refereix al tema que no hi haurà suficients treballadors per mantenir als pensionistes. En el cas de l'Estat espanyol, com s'ha decidit prèviament que les pensions públiques solament es financin amb les contribucions dels treballadors, els salaris són rellevants. Però aquesta és una opció política.

Què ha passat amb la guardiola de les pensions?

En realitat, per al finançament de les pensions, el nombre de treballadors no importa per res, la qual cosa explica és la riquesa que els treballadors produeixen. El que importa per avaluar la capacitat de finançar les pensions és la producció de riquesa i la seva distribució. I en l'Estat espanyol es produeix molta més riquesa que fa 40 anys i s'espera produir més en el futur. Per què no es considera això en lloc d'embullar amb el nombre de treballadors? No és el nombre de les persones que treballen, sinó el que aquestes produeixen i com es distribueix el que importa. Es pot creure que no ho saben els economistes, o a qui convé aquest error?

S'ha fet una gran difusió del comentari de l'OCDE que nostres pensions són massa altes. S'ha observat com viuen els pensionistes espanyols que, a més, amb freqüència mantenen als seus familiars més joves? La proporció de les pensions és més alta que en alguns altres països, però els salaris són molt més baixos, amb el que es cobra realment menys. Es poden tergiversar molt les coses amb les estadístiques quan convé. Sense oblidar que l'OCDE és una de les grans institucions internacionals amb polítiques econòmiques neoliberals.

Hi ha o no hi ha diners?

El tema de la insostenibilitat de les pensions torna cada cert temps. En part, perquè en les societats modernes s'ha assumit la idea que sostenir a la gent quan no produeix és un cost, encara que produís molt en la seva vida activa, però, sobretot, perquè el que els poders fàctics, econòmics i polítics persegueixen és que la gent que pot estalviar es faci pensions privades, que permeten sucosos beneficis al capital financer.

Però considerem el tema en la seva dimensió real: com és que en un país que no té diners per finançar les pensions públiques existeix aquests mateixos diners si les pensions són privades? Hi ha o no hi ha recursos reals per mantenir als ancians?

Les pensions privades són un estupend negoci per al capital financer. Però són un disbarat per als pensionistes. Per a aquests, és molt arriscat posar els diners en pensions privades que depenen de la Borsa, perden valor amb la inflació i són molt cares, doncs cobren comissions per gestionar-les. I en el social són enormement injustes, doncs solament els qui poden estalviar podran tenir-les. Què es farà amb els milions de persones que no poden estalviar?

L'alarma causada perquè s'acaba la guardiola té unes bases i unes raons fal-laces que es poden resoldre amb relativa facilitat si es vol realment solucionar el problema. Si no arriba amb les contribucions dels actius, que les pensions es financin com tots els altres despeses socials, amb impostos. Vivim en una societat relativament rica que, si distribueix bé el que produeix, pot permetre viure decentment a tota la seva població.

** Miren Etxezarreta és economista i membre del Seminari d'Economia Crítica Taifa. Article publicat a la revista El Salto.*

<https://www.elsaltodiario.com/pensiones/hucha-de-las-pensiones>